

De
wonderlijke
tovenaars

van

OZ

Lyman
Frank Baum

zwijsen

Zwijsen, dé leesspecialist sinds 1846. Ruim 80% van de kinderen leert op school lezen met Zwijsen. Lezen is de basis voor leren: van rekenen tot schrijven, van geschiedenis tot aardrijkskunde. Zwijsen, voor een leven lang leesplezier!

1e druk 2019

ISBN 978 90 487 3690 4

NUR 283

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg, 2019

Tekst: Lyman Frank Baum

Vertaling en bewerking: Marlies Slegers

Illustraties: Caroline Ellerbeck

Foto vertaler: Renate Reitler

Grafische elementen op omslag, p. 5, 7, 8, 9, 200, 201, 202, 203, 204: Shutterstock

Voor België:

Uitgeverij Zwijsen.be, Antwerpen

D/2019/1919/079

Behoudens de uitzonderingen in de Auteurswet mag niets uit deze uitgave worden openbaar gemaakt of vervoelvoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor licenties voor knipselkranten en -diensten of voor het overnemen voor onderwijsdoeleinden kunt u contact opnemen met de Stichting PRO: www.stichting-pro.nl. Voor meer informatie over auteursrecht in het onderwijs gaat u naar www.onderwijsauteursrecht.nl.

Lyman Frank Baum

De wonderlijke tovenaars van Oz

Vertaald en bewerkt door Marlies Slegers

Met tekeningen van Caroline Ellerbeck

zwijsen

Lees dit eerst

Wie? Wat? Wanneer?

Het boek **The Wonderful Wizard of Oz** werd in 1900 geschreven door Lyman Frank Baum. Het is een Amerikaans boek. Het boek had op bijna iedere bladzijde een gekleurde tekening, wat voor die tijd heel bijzonder was.

Klassieker

Het boek was meteen een succes en werd in wel vijftig talen vertaald. Er zijn films en musicals van gemaakt. Het is nog steeds een van de bekendste boeken uit de Amerikaanse literatuur.

Weetjes

Wist je dat de schrijver na **The Wonderful Wizard of Oz** nog zeker zestien vervolgdelen schreef? Die vervolgdelen zijn helaas niet zo bekend geworden.

En wist je dat het verhaal door volwassenen vaak gebruikt wordt om de politiek in de Verenigde Staten uit te leggen?

Ben je klaar om het beroemde verhaal te gaan lezen?

Inhoud

De tornado	13
De zilveren schoenen	19
De Vogelverschrikker	29
De weg door het bos	37
De Zinkman	43
De Bange Leeuw	54
De reis naar de wonderlijke tovenaars Oz	61
Het veld met de dodelijke klaprozen	71
De koningin van de veldmuizen	81
De poortwachter	89
De wonderlijke Stad van Smaragd	98
Op zoek naar de wrede heks	111

De redding	124
De gevlugelde apen	128
Het geheim van Oz de Verschrikkelijke	135
Het verhaal van Oz	143
De kunsten van de grote bedrieger	148
Hoe de ballon opsteeg	153
Op naar het zuiden	159
De aanval van de vechtbomen	165
Het tere porseleinen land	170
De koning der dieren	178
Het land van de Kwadelingen	182
Dorothy's wens	187
Weer thuis	194

De tornado

... waarin een wervelwind het hele huis met Dorothy en Toto optilt en ergens anders neerzet.

Dorothy woonde midden in de Verenigde Staten, in de staat Kansas, tussen de weilanden. Ze woonde daar samen met oom Hendrik en tante Em in een kleine houten boerderij. Het huisje bevond zich op een prairie.

Het had vier muren – wat in ieder geval fijn was, want huizen hebben meestal vier muren, anders is het geen huis – een vloer en een dak. De vier muren vormden samen één kamer. Hierin stonden een roestig fornuis, een tafel met vier stoelen, twee bedden en een kast voor aardewerk, porseleinen soepkommen, saladeschalen en vlabakjes. In de ene hoek sliepen oom Hendrik en tante Em. In de andere hoek stond het bed van Dorothy.

Er was geen zolder in het huis, en ook geen kelder. Er was alleen een kleine kruipruimte. Hier konden

ze schuilen wanneer er een wervelwind kwam, zo'n tornado die alles op zijn pad de lucht in trekt. Als je het luik opende, kon je met een ladder naar beneden. Dan kon je daar schuilen, totdat de tornado overgewaaid was.

Verder was er niet veel in het huis. Buiten was er evenmin veel. Waar Dorothy ook keek, alles was grijs en saai.

De weilanden leken grijs. De horizon werd niet éénmaal doorbroken door bomen of struiken.

Het grasland liep door tot het de lucht raakte. De aarde was grijs gebakken door de zon. Zelfs de grassprietten en het tuimelkruid leken grijs.

Het huis was ooit geverfd in mooie blauwtinten. De zon had de verf doen afbladderden en vervagen. Nu leek ook het huis grijs.

Toen tante Em met oom Hendrik trouwde en hier kwam wonen, was ze nog jong en vol kleur geweest. Ze had blond haar gehad, roze wangen en sprankelende blauwe ogen. Nu was ook zij door de tijd en de zon een beetje grijs en grauw geworden. Ze was lang en dun. Dorothy had tante Em nog nooit hardop horen grinniken of schaterlachen.

Toen Dorothy, die geen ouders meer had, bij Hendrik en Em kwam wonen, schrok tante Em elke keer als Dorothy lachte. Dan legde ze van schrik haar handen over haar oren en greep daarna naar

haar hart. Ze begreep niet waar het meisje om zou kunnen lachen in dit grijze land. Toch was ze dol op het meisje, en het kind op haar.

Oom Hendrik lachte ook nooit. Hij wist eigenlijk niet goed wat plezier maken was. Iedere dag werkte hij van de vroege ochtend tot de late avond. Hij was streng en zei weinig. Ook hij was grijs, van zijn lange baard tot aan zijn stoffige laarzen.

Er viel weinig te lachen in het huis van Hendrik en Em. Alleen om Toto moest Dorothy altijd lachen. Toto was een hondje met een zijdezachte, glanzende zwarte vacht. Hij had kleine zwarte oogjes boven zijn natte, donkere neus. Hij rende en sprong zo grappig door de weilanden. Toto was Dorothy's beste vriendje.

Vandaag werd er niet gespeeld of gerend. Oom Hendrik zat met een bezorgd gezicht buiten op een bankje. Hij keek naar de lucht, die nog grijzer en dreigender was dan normaal. Dorothy volgde zijn blik. Ze had Toto in haar armen vast.

Vanuit het noorden klonk een diep gebrom. Het grijze gras boog vol eerbied voor de opstekende noordenwind. Vanuit het zuiden klonk juist een fluitende wind.

Oom Hendrik en Dorothy zagen hoe het gras golfde in de storm.

Oom Hendrik stond op. ‘Er komt een tornado aan, Em!’ riep hij naar binnen.

Tante Em stond binnen de borden af te wassen.

‘Ik ga naar de dieren kijken!’ Oom Hendrik rende naar de stallen, waar de koeien en paarden stonden.

Dorothy pakte Toto nog steviger vast. In haar armen zou hij in ieder geval veilig zijn.

Tante Em kwam naar buiten en zag meteen dat het helemaal mis was.

‘Snel, Doortje,’ riep ze, ‘we moeten de schuilruimte in!’

Ze renden achter elkaar het huis in. Toto wurmde zich angstig blaffend uit Dorothy’s armen. Hij rende naar het bed en kroop eronder, waar hij zacht piepend bleef liggen.

‘Toto!’ Dorothy ging op haar knieën zitten om hem te pakken.

Ondertussen had tante Em het luik opengemaakt en was de ladder af geklommen naar de donkere kruipruimte.

‘Kom op, Doortje!’ riep ze.

Dorothy greep Toto en wilde de ladder afdalen, toen er iets wonderlijks gebeurde. Er klonk een enorm gegil van wind. Het huis wiebelde op en neer en Dorothy viel op de grond. Het huis kwam met luid gekraak los van de aarde. Toen draaide

het een paar keer rond in de lucht. Dorothy had het gevoel dat ze in een luchtballon zat.

De stormen uit de vier windrichtingen kwamen precies bij het huis bij elkaar. De boerderij kwam daardoor in het oog van de tornado terecht. Daar is het normaal altijd helemaal stil. Windstil. Maar een enorme kracht tilde het huisje op. De storm blies het helemaal naar een andere plek toe, alsof het een bootje op de golven was.

De tornado zorgde voor een vreselijk kabaal. Het huis schommelde op en neer en na een poosje leek het net alsof Dorothy zacht gewiegd werd.

Toto vond het maar niets en sprong uit Dorothy's armen. Hij rende blaffend door de kamer. Dorothy bleef echter rustig zitten wachten op wat er zou gebeuren. Even was ze bang dat Toto door het open luik zou verdwijnen. De wind die door het luik kwam, tilde het hondje op. Dorothy kroop naar het luik en greep Toto vast. Daarna sloot ze het luik, zodat er niets meer weg kon waaien.

Urenlang dreef het huisje op de tornado. Het hoge gejank van de storm deed pijn aan Dorothy's oren. Ze kroop over de grond naar haar bed. Daar ging ze in liggen en ondanks het gehuil van de wind en het schommelen van het huis, sloot ze haar ogen. Toto kwam bij haar liggen en samen vielen ze in slaap.

Het huisje vloog de nacht in.

De zilveren schoenen

... waarin er zilveren schoenen aan de dakgoot hangen.

Dorothy schrok zo hard wakker, dat ze bijna uit bed viel. Er klonk een enorm geknars, en verwonderd vroeg ze zich af wat er gebeurd was. Toto duwde zijn natte snuit in haar nek en jankte zacht.

Ze kwam omhoog en merkte dat het huis niet langer bewoog. Het was ook niet langer donker, want zonlicht stroomde de kamer binnen. Ze stond op en rende naar de voordeur. Toto kwam grommend naast haar staan. Met een ruk trok ze de deur open. Ze slaakte een gil en keek verbaasd om zich heen. Haar ogen werden groter en groter. De tornado had het huisje zachtjes – voor zover tornado's dat kunnen – neergezet in een prachtig landschap. Overal zag Dorothy plukken frisgroen gras. Er stonden statige bomen vol sappig fruit. Bloemen in de mooiste kleuren groeiden in het

Dorothy en haar hondje Toto wonen op een boerderij in Kansas. Op een dag blaast een tornado het huis naar het land van Oz. Dorothy en Toto ontmoeten er de vreemdste wezens. Met hun nieuwe vrienden – de Zinkman, de Vogelverschrikker en de Bange Leeuw – gaan ze op weg naar de Stad van Smaragd, om de tovenaar van Oz te bezoeken. Hij kan Dorothy en Toto helpen om thuis te komen.

Maar de tocht blijkt gevaarlijk en vol avonturen. En wanneer ze de tovenaar eindelijk vinden, blijkt niets te zijn wat het lijkt ...

NUR 283

ISBN 978-90-487-3690-4

www.zwijsen.nl